Ny bog bringer 1800-tallets ukendte modeller frem i lyset og omskriver historien om et centralt kunstværk

Ny forskning identificerer hidtil navnløse modeller i dansk 1800-tals kunst og fører samtidig til en ny tilskrivning af et centralt maleri i Nivaagaards Malerisamling, der i næsten 100 år har været tilskrevet Wilhelm Marstrand, men som nu kan tilskrives Adam Müller.

Kunsthistoriker Jesper Svenningsens bog *En plads på podiet* fortæller en ny historie om dansk 1800-tals kunst ved at undersøge kunstnernes opfattelse af individet, som den kom til udtryk i studier efter levende modeller på Kunstakademiet i København. Modellerne blev mere end studieobjekter. De var vægtere, håndværkere, tjenestefolk, mænd og kvinder, børn og gamle, hvis liv satte spor i kunsten.

Gennem omfattende arkivstudier har Jesper Svenningsen identificeret mange af disse modeller og samtidig dateret og nyfortolket en række tegninger og malerier. Bogen bringer dermed hidtil ukendte personer og fortællinger frem i lyset og viser, hvordan interessen for det enkelte menneske blev en vigtig del af periodens menneskesyn.

Liggende model
Et af forskningens mest markante resultater knytter sig til Nivaagaards Malerisamlings værk af en liggende, rygvendt model, som er et sjældent sensuelt maleri for perioden. Det er malet i 1833, kort efter at den første kvindelige nøgenmodel var blevet introduceret på Kunstakademiet i København.

I oktober 1833 arbejdede flere kunstnere efter liggende model i Eckersbergs lejlighed på Charlottenborg. Det var Christen Købke, Wilhelm Marstrand, Jørgen Roed og Adam Müller. *Liggende model*, som Nivaagaards Malerisamling erhvervede i 2019, har siden 1930'erne været tilskrevet Wilhelm Marstrand (1810-1873), men på baggrund af nye undersøgelser kan Svenningsen nu påvise, at maleriet er udført af Adam Müller (1811-1844), en af Eckersbergs mest talentfulde elever.

Svenningsen har kortlagt værkets ejerhistorik og fulgt sporet fra samler til samler, fra det hang på Eckersbergs vægge som et studie af Müller, til det omkring 1930 blev omdøbt til Marstrands mere salgbare navn.

Müllers *Liggende model* er imidlertid ikke den eneste historie, der omskrives i Svenningsens bog. Gennem nytilskrivninger og identifikationer kaster han nyt lys over flere af Kunstakademiets modelstudier, heriblandt værker af Wilhelm Bendz, Constantin Hansen og Christen Købke. Bogen samler dermed en række fund, der nuancerer vores forståelse af 1800-tallets kunstnere og deres arbejde.

Bogen er støttet af Ny Carlsbergfondet og Arne V. Schleschs Fond.

OM FORFATTEREN
Jesper Svenningsen er mag.art. og ph.d. i kunsthistorie og projektforsker ved Statens Museum for Kunst.



EN PLADS PÅ PODIET
MELLEM MALERE OG MODELLER
I ROMANTIKKENS KØBENHAVN
Af Jesper Svenningsen
ISBN 978 87 7645 067 0
280 SIDER
240 ILLUSTRATIONER
PRIS 299,95 KR.
UDKOMMER 20. NOVEMBER 2026

KONTAKT FORFATTEREN
Jesper Svenningsen
jsv@smk.dk
25 52 72 21

KONTAKT FORLAGET
Pernille Køster
pk@unipress.au.dk

Aarhus Universitetsforlag
Helsingforsgade 25
8200 Aarhus N
tlf. 53 55 05 42
unipress.dk

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG